

REPORTAGE TIJDREIS 1940-1945

Constance angst en onzekerheid: het sentiment in de oorlog. Om kinderen dat te laten ervaren nemen stadshistoricus Beno Hofman en zoon Elte ze mee op tijdreis. In de zoektocht naar een onderduikadres kan iedereen verrader zijn.

▲ De inhoud van de tijdreiskoffertjes wordt aandachtig bestudeerd. Foto Pepijn van den Broeke

‘Niemand is te vertrouwen’

Karlijn ter Horst

GRONINGEN „De O is een I, denk ik”, zegt een meisje nerveus. „Nee! De O is een G”, meent een ander. Voor hen ligt een gecodeerde zin. Ze moeten hem ontcijferen. Alleen dan krijgen ze een onderduikadres om uit handen van de Duitsers te blijven. Spanning in tijden van oorlog.

De kinderen uit groep 7 van de Borgmanschool zijn niet echt op zoek naar een schuiladres. Ze zijn op tijdreis met stadshistoricus Beno Hofman en zijn zoon Elte. Even wenen ze zich kinderen in de Tweede Wereldoorlog. Althans, dat is de bedoeling. Gelukkig duurt die ervaring slechts een vrijdagochtend.

De Tijdreis 1940-1945 is een stadswandeling in spelvorm. De kinderen trekken in vijf groepjes door de stad. Ze kunnen punten verzamelen aan de hand van opdrachten, die door Hofman en zijn zoon zijn samenge-

steld. Door de opdrachten leren de kinderen over het Groningen ten tijde van de oorlog. Het groepje met de meeste punten verdient een onderduikadres.

De eerste opdracht van de ochtend vindt plaats in het Scheepvaartmuseum. De groepjes kinderen moeten elk een koffertje vinden. „Dat is het enige dat jullie mee kunnen nemen op reis”, aldus de stadshistoricus. De koffertjes zijn verstopt in het museum. Door de gecodeerde zin te ontcijferen, weten de groepjes waar ze moeten zoeken.

„Er zit een mobieltje in!”, gilt een meisje. „Huh, die hadden ze in de oorlog toch nog niet?”, merkt een ander op. De spanning van het zoeken naar een schuilhuis maakt plaats voor nieuwsgierigheid. Opdrachten en draagbare dvd-spelers worden uitgesteld op de tafels. Even is het thema van de ochtend ondergeschikt aan de inhoud van de kof-

‘Er zijn verraders in de stad’

fertjes. Als de opwindung weer heeft plaatsgemaakt voor de spanning van de zoektocht, vertelt Hofman kort over de oorlog. De kinderen luisteren ademloos. „Er heerste een gevoel van angst en onzekerheid. Je weet niet wie je kunt vertrouwen. Er waren zelfs Nederlanders die met de Duitsers samenwerkten.” Een golf van verbijstering siddert door het Scheepvaartmuseum.

Het is eindelijk tijd om de stad in te gaan. Vier van de vijf groepjes krij-

gen een sms met de eerste bestemming. De groepjes stuiven het museum uit. Het vijfde groepje blijft beduusd achter. „Wij hebben nog niks”, klinkt het teleurgesteld. Dan gaat hun mobieltje af. Voorzichtig neemt een meisje op: „Hallo?” Ze krijgt te horen dat ze met haar groepje naar het Martinikerkhof moet. Daar wacht extra informatie. „Het is van levensbelang”, benadrukt de anonieme beller.

Het groepje meiden gaat op pad. De een sjouwt met een koffertje. Een ander heeft de opdrachten in haar hand. Ze leest het kaartje terwijl ze loopt. Dan houdt ze plotseling halt. „Ons koffertje mag niet op de foto. Er zijn verraders in de stad.” Ze krijgen strafpunten als ze worden gesnapt. De meiden verstoppen het koffertje onder een sjaal. Dan vervolgen ze voorzichtig hun weg.

In de oorlog kun je niemand vertrouwen.